

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 100-400, 360-500
A szerkesztést és kiadásért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 19.

bb 1. mednyánszky, botticelli-album az ünnepi könyvhétre - újabb kötetekkel bővül a művészet kiskönyvtára-sorozat - a képzőművészeti alap kiadóvállalatának második negyedévi kiadványai

i s/gk-lm sr

1963. március 19.

a képzőművészeti alap kiadóvállalata a második negyedévben több mint tíz új művészettörténeti kötetet, életrajzot és tanulmányt jelentet meg. az új kiadványok közül különösen érdekesnek ígérkezik az ünnepi könyvhétre megjelenő nagyalku, szép kivitelű mednyánszky album. a kötetben pataki dénesné művészettörténész mednyánszky lászlónak az akadémikus irányzattól az egyéni festészetig megtett művészeti útját ismerteti az olvasókkal. az albumot a festő számos alkotásának reprodukciója díszíti. a képzőművészeti kiadványok kedvelői bizonyára örömmel fogadják majd boskovits miklós: botticelli című albumát, amely ugyancsak az ünnepi könyvhéten jelenik meg. a reprezentatív kötetet a festő legszebb alkotásainak reprodukcióiból állították össze.

egyre népszerűbbek a művészet kiskönyvtára című sorozat kiadványai is. a képzőművészet kimagasló alakjainak alkotásait bemutató sorozat a következő hónapokban újabb két kötetet: farkas zoltán watteau-ról és cseh miklós ferenczy noémiről írt tanulmányával bővül. az utóbbi kötet reprodukcióiból a nemrég elhunyt művész festményein kívül népművészeti alkotásait is megismerhetik az érdeklődők. a közönség kívánságára a kiadó újból megjelenteti a sorozat három népszerű kötetét: dávid katalin van gogh, bordácsné: vaszary és horváth tiber gauguin tanulmányát is.

a kiadóvállalat tovább folytatja a népművészet című sorozatot, amely a második negyedévben molnár: fazekasság című munkájával bővül.

az érdeklődők hamarosan megvásárolhatják a citadella történetét leíró kisalku könyvecskét, illetve az eger szépségeit és tájait bemutató foto-albumot. ebben a negyedévben adják ki a művészettörténeti sorozat utolsó kötetét, markova - kovane: a szocialista képzőművészet kibontakozása című könyvet./mti/

NE

bb 2. nyílik a téltemető, virágdíszbe öltözött a narancsfa a szegedi fűvészkertben

vid j szb ká

1963. március 19.

a szegedi józsef attila tudományegyetem növénytan intézetének botanikus kertjében bontogatják szirmaikat a tavasz hírnökei. galléros kis leveleiből kidugta sárga fejét a téltemető, s fénylő fehér ruhát öltött a tölgyfaerdők tavaszi díszé, a galambvirág. messzire virit a liliumfélék családjába tartozó kakasmándikó, s azurkékbe öltözött a tündökvirág, amely fokozatosan kéklilára változtatja színét. nyílik a pusztai szélfü és a májvirág is. a kemény tél után éledeznek a fák, a cserjék a szabadban és az üvegházakban egyaránt. pompás látványt nyújt az üvegházban egy nagy, 25 éves narancsfa, amely most öltözött teljes virágdíszbe. a negyedszázados fa gazdag narancs-szüretet ígér. /mti/

--

bb 3. már lehet jelentkezni a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyamára

1 tz/hné szb vg

1963. március 19.

megkezdődött a jelentkezés az 1963-1964-es tanévre a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyamának három- szakmérnöki, tanári és szaktechnikusi - tagozatán. az oktatást az egyetemi levelező rendszer szerint tartják, mindhárom tagozaton a budapesti hallgatók számára két, a vidékiek számára pedig két és fél éves tanulmányi idővel.

a hallgatók tanulmányaik befejezése és a diplomaterv, illetve a szakdolgozat sikeres megvédése után oklevelet kapnak.

a tanfolyamra április 25-ig lehet jelentkezni budapest 5. kerület postafiók 55 címen. a jelentkezéshez szükséges nyomtatványok a fővárosban a szakszervezeti központok munkavédelmi osztályain, illetve a felettes minisztériumoknál, vidéken pedig a szakszervezetek megyei tanácsának munkavédelmi csoportjánál kaphatók. /mti/

--

-2-

bb 4. megkezdődött a tavaszi halászat biharugrán

vid j szb ká

1963. március 19.

a biharugrai halgazdaságban azokon a tavakon, ahol öszezefüggő, nagy területen kiolvadt a jégpáncél, megkezdődött a tavaszi nagyhalás halászat. naponta másfél vagon halat fognak ki és szállítanak a fővárosba. /mti/

--

bb 5. kiadják a kultura világa könyvsorozatot

k szb sr

1963. március 19.

ismét kiadják a kultura világa tudományos és művészeti ismeretterjesztő könyvsorozatot. az első kiadvány 1959-60-ban megjelent öt kötete a nagy példányszám ellenére napok alatt elfogyott.

a színvonalas, alapműveltség megszerzésére alkalmas ismeretterjesztő mű annakidején a következő részekből állt: a világmindenség - az élő világ - az egészséges ember - a technika - irodalom - filozófia - nevelés - a képzőművészetek - a zene - a színház és film - a föld országai - az emberiség története.

a második kiadást tíz kötetben, 8600 oldalon 30 000 példányban jelenteti meg a közgazdasági és jogi könyvkiadó. az olvasóközönség, valamint a tudományos és művészeti körök véleményét figyelembe véve átdolgozták a sorozatot s kiegészítették a legújabb ismeretekkel, eredményekkel. ezenfelül a hiányok pótlására több új kötet is megjelenik. ezek a tudományágak, illetve témakörök: a magyar nép története - magyar irodalom - matematika - fizika - kémia - a világ népei - a tánc - sport és testkultura. az új témaköröket külön kötetben is kiadják, hogy akik az első kiadást megvásárolták kiegészíthessék ezekkel sorozatukat.

a legjobb tudósok és szakemberek közreműködésével készült modern ismerettár első kötete - a világmindenség és az élő világ - márciusban került a könyvesboltokba. a további kötetek két-három hónaponként jelennek meg 1964. év végéig. /mti/

--

-3-

bb 6. kedden este vagy szerdán reggel már a „kisköruti,,
hidra terelik a forgalmat - huszonnégy méter magas toronydaru
szerelését kezdték meg

1 hbj/gg vm vg

1963.március 19.

ujabb fontos szakaszához érkezett az astória gyalogos
aluljáró építése. hétfőn már kövezték a hidfeljárókat és hozzá-
láttak a hid pályájának aszfaltozásához. éjjel-nappal dolgoznak,
hogy kedden, március 19-én sor kerülhessen a próbaterhelésre. azt
követően kedden este, vagy szerdán reggel már a „kisköruti,, hid-
ra terelik a madách térről a kálvin tér felé haladó forgalmat.

megkezdtek a rákóczi ut torkolatában - ahol már emelik ki
a földet - toronydaru szerelését. a toronydaru 24 méter magas lesz,
március végére-április elejére készül el, 30 méter hosszú pályá-
szakaszon mozoghat, s a földmunkáknál, a zsaluzásnál, a betono-
zásnál nyújt nagy segítséget az építőknek. március 20-án a keresz-
teződésben a kossuth lajos utca felé eső oldalon is megkezdik a
föld kiemelését. a munkagödör kialakítását./mti/

bb 7. angol és japán fácánok az alföldön

vid j vm ká

1963. március 19.

az alföld vadrezervátumaiban, ahol a fogoly és a fácán
sűrűsége megfelelő, ujabban angol és japán fácánok meghonosítá-
sával kísérleteznek. a hazaiaknál diszesebb tollu, kisebb testű
madarakat két évvel ezelőtt engedték szét. azóta állandóan figye-
lemmel kísérik utjukat, alkalmazkodóképességüket. a kumbajai
állami gazdaságban máris meghonosodott a többeszes angol fácán-
állomány. a megfigyelések szerint ez a fajta legfeljebb 3 kilo-
méterre vándorol, a magyar fácánok ezzel szemben 20-25 kilométer-
re is elkóborolnak. a duna-ártéri erdőgazdaság terü-
letén a japán fácánok utját figyelik. a diszes, nyakukon ké-
kes színű, fényes toll-övet viselő madarak gyorsröptűek, így
vadászatauk élvezetes sportot nyújt. most tavasszal mind a két
fajtát tovább szaporítják./mti/

8.15/a

- . -
- 4 -

bb 8. elmúlt a tél, megkezdődnek a társadalmi munkák a kerületekben

1 h1/tr vm sr

1963.március 19.

a tél elhuzódása miatt a társadalmi munkák is csak késve
indulhatnak meg a kerületekben. a lakosság önkéntes segítségét
ugyanis többnyire városrendezési és kommunális feladatokra, te-
hát szabadban végzendő munkára veszik igénybe a tanácsok. az
előkészületeket most már mindenütt megkezdtek, a kézi szerszám-
okat már korábban rendbehozták, az anyagok helyszínre szállítása
megindult, s március második felében minden kerületben munkához
lát a lakosság.

pesterzsébeten több mint négymillió forint értékű társa-
dalmi munkaterv megvalósításához fognak a napokban. különösen
az utak felújításában lesz számottevő a lakosság részvétele:
több mint 200.000 négyzetméter kiterjedésű uttestet „bogárháta-
sítanak,, rendbehozzák a járdákat, a csapadék levezetésére folyó-
kákat készítenek. a kerület falusiasabb jellegű részein fontos
munka lesz az utak, járdák, terek gyomtalanítása, körülbelül
180.000 négyzetméter területen. a kommunális feladatok sorából
kiemelkedik a 6.500 folyóméter hosszúságú vízvezetékcső lefekteté-
sét megelőző földmunka, amit szintén a lakosság vállalt magára.

a második kerület társadalmi munkái is a melegebb napok
beköszöntését várják, hogy hozzáfoghassanak a hűvösvölgyi nagyré-
ten létesülő szabadtéri görög-szinpád építéséhez. a körülbelül
félmillió forintos társadalmi munka első részében a gyepféglákkal
kirkott föld-tribün készül el. ez a csaknem kétezer személyes
nézőtér félkör alakban veszi majd körül a 12 méter átmérőjű
szabadtéri szinpádot. a budapesti egyetemek kiszervezetei
30.000 órának megfelelő társadalmi munkát végeznek itt, az építők
szakszervezetének budapesti bizottsága a szinpád felállítását,
az állami erdőgazdaság a környék fásítását végzi el társadalmi
uton.

az ötödik kerületben is több városrendezési munka kezdődik
meg rövidesen. a duna-alsó rakpart korábban megkezdett parkosi-
tását még az idén be akarják fejezni. itt 220 méter hosszúságú
zöld gyepszőnyeget képeznek ki, amelyet padokkal övezett sétány
oszt ketté. a kerületben több építőipari vállalat függetleni-
tette magát az időjárástól: szocialista szerződésben vállalt
kötelezettséget, hogy az óvodákban, iskolákban elvégzi a szüksé-
ges karbantartást, meszelést. az oktatási intézmények javára felaján-
lott segítség csaknem egymillió forint értékű./mti/

8.24/a

- 5 -

bb 9. társadalmi végrehajtó bizottsági elnökök, elnökhelyettesek
százai az új tanácsok élén

vid zs/tr-lm sr

1963. március 19.

országszerte lezajlottak a községi, járási, városi, kerületi és megyei alakuló tanácsülések, amelyeken az államhatalom megújult helyi testületei megválasztották végrehajtó bizottságaikat és állandó bizottságaikat. a tanácsokat vezető kollektívákban munkások, termelőszövetkezeti gazdák és értelmiségi dolgozók ezrei kaptak helyet, s az ország számos helységében a közügyek intézésében jártas társadalmi munkásokkal töltötték be a vb elnöki, vagy elnökhelyettesi tisztséget.

a borsodból érkezett jelentések szerint például a megye 11 községében társadalmi aktivista látja el a vb. elnökhelyettesi munkakört. putnokon szabó zoltán, a mezőgazdasági technikum tanára lett a végrehajtó bizottság helyettes vezetője, aki a sok és felelősségteljes munkával járó funkció betöltése mellett természetesen továbbra is oktatja, tanítja a technikum diákjait. kánó községben pócsik pál bányász, bodvarákón pedig szabados istván termelőszövetkezeti tag tevékenykedik majd a következő négy esztendőben a helyi tanács elnökhelyetteseként.

szolnok megye községeiben szintén sok olyan köztisztviselőben álló, megbecsült személyiség kapott megbízatást vezető tanácsi funkciók betöltésére, akik ezt a munkakörüket szabad idejükben látják el, s emellett eddigi munkahelyükön változatlanul tovább dolgoznak. mintegy hatvan községben vontak be társadalmi vezetőket a tanácsi munkába - tulnyomórészt orvosokat, és falusi tanítókat. jászalsószentgyörgyön például fratisek józsef iskolaigazgatót választották meg elnökhelyettesnek, aki ides-tova három évtizede él a községben, s szinte a falu apraját-nagyját személyesen tanította meg a betűvetésre.

gyorsan fejlődő szocialista városunk, dunaujváros a következő években tovább épül, gazdagodik. nem véletlen tehát, hogy a városi tanács végrehajtó bizottsága társadalmi elnökhelyettesé választotta weiner tibor ybl-díjas főépítést, aki nagy szaktudásával, széleskörű szakmai tapasztalataival szabad idejében is eredményesen, jól irányítja majd a városfejlesztési tervek végrehajtását.

komárom megye négy városában ugyancsak társadalmi aktivista működik elnökhelyettesként a tanács vezető testületében. oroslányon németh sándor, vállalati főkönyvelő, esztergomban végvári jeno, az erdőgazdaság igazgatója, tatán dr. szabó kálmán jogtanácsos, komáromban pedig hiltbert ignác, a lenfonógyár termelési osztályvezetője látja el napi munkája mellett az elnökhelyettesi teendőket./mt1/

8.45/a

- 6 -

bb 11. „szlámi ikrek,, és rákos betegek a planáriák között -
új magyar eredmény a daganatok fejlődéstörténetének és biológiai-
glájának kutatásában

1 tz/gk-lm vg

1963. március 19.

érdekes új megállapításokra jutottak a budapesti orvostudományi egyetem szövettani intézete regenerációs laboratóriumának kutatói apró kis vízi gerinctelenek, az úgynevezett planáriák vizsgálata közben.

ezek a kezdetleges, de már viszonylag fejlett agyduccal és idegtörzsekkel rendelkező állatkák többek között arról is nevezetesek, hogy rendkívül erős a regenerálódó képességük. ha szeletekre vágják őket, mindegyik darabból új egyed fejlődik. külföldi kutatók nemrég meglátták, hogy ezekben az állatkákban különböző rák okozó, úgynevezett carcinogén szerekkel rosszindulatú daganatok lehet kelteni, sőt azt is észrevették, hogy ha a mesterségesen létrehozott daganat közelében az állat testét megcsonkítják, a rákényszerített regenerálódás hatására, a beteg, daganatos sejtek egészséges, normális sejtekké alakulnak át.

a magyar kutatók viszont a spontánul keletkező daganatok képződését, fejlődését és sorsát tanulmányozták, mégpedig az úgynevezett foltos planárián. ez a fajta rendkívül hajlamos torzképződmények - dupla fej, szem, garat, stb. - létrehozására, aminek azonban nem annyira a nagy regeneráló képesség az oka, mint inkább az, hogy idegrendszerének a fejlődést irányító, szabályozó tevékenysége gyenge. ennél a fajnál a magyar kutatók - francia kollégáikkal körülbelül egyidejűleg - spontánul fellépő jó- és rosszindulatú daganatokat találtak. volt eset, amikor például a rosszindulatú daganat, amely a planáriák testében is ugyanúgy burjánzik el, mint az emberi szervezetben, a bélrendszert támogatta meg, lehetetlenné tette a táplálkozást és rövidesen végzett az állattal. pusztulásáig az állatka még tud szaporodni, de a daganatot minden utóda örökli.

különösen érdekes eredményeket kaptak azonban, amikor az egyetlen példánytól eredő nemzedékek sorát, az úgynevezett klón-generációkat vizsgálták. találtak példányokat, amelyek nagyon erős hajlamot örökítenek tovább számfeletti szervek, sőt testrészek, valóságos ikerszervezetek létrehozására. az első utódokon például még csak a központi idegrendszer, a garat és a szemek duplázódnak meg, a következő generációkban viszont már szabályszerűen összenőtt kettős, sőt négyes „szlámi ikrek,, keletkeznek. s a meglepő éppen az volt, hogy az ikerképzésre hajlamos egyedek klónjaiban előbb-utóbb mindig megjelentek a daganatok, a daganatos állatok utódaiban pedig az ikerképződés.

/folyt.köv./

8.50/a

- 7 -

bb 11. / „szlámi ikrek...folyt./-Lm

ugy látszik tehát, valami olyan öröklődő hajlam él bizonyos egyedekben, amely az utódokban vagy fejlődési rendellenességekre vagy daganatképződésre vezet, sőt ezek a következmények később egymásba is átfolyanak.

a régebbi külföldi megállapítások szerint tehát a mesterségesen kiváltott daganatok normalizálódását elősegíti a közvetlen közelben lejátszódó regenerálódás, az új magyar eredmények viszont arra mutatnak, hogy a daganatok „spontán” keletkezése valami idegrendszeri rendellenességgel függhet össze. önmagában véve természetesen egyik megállapítás sem jelenti az orvosi rákproblémák megoldását, márcsak a planáriák és az ember szervezete között óriási különbségek miatt sem, de mindenesetre közelebb visznek a daganatok fejlődéstörténetének és biológiájának megismeréséhez./mti/

-. -

bb 22. ahány levél annyi mázsa termés

vid j-Lm ká

1963. március 19.

a fertődi növénytermesztési és növénynemesítési kutató intézet tudományos munkatársai összehasonlító kísérletekben vizsgálják a különböző repcefajták télállóságát, termőképességét. az idei tél igen alkalmas volt annak megfigyelésére, hogy melyik fajta bírja legjobban a hideget. a külföldi fajtáknál is télállóbbnak bizonyult a köztermesztésben levő fertődi repce. a kutatók szerint maghozama is eléri bármelyik külföldi fajtáért, ha mégis panasz hangzik el az alacsony maghozam miatt, akkor a hiba nem a fajtában, hanem a termesztés agrotechnikájában van. eléggé elterjedt ugyanis hazánkban, hogy a repcét későn vetik, így ősszel nem tud megerősödni, és a zsenge növényt kifagyási veszély fenyegeti. a tanács: úgy válasszák meg a repce előveteményét, hogy jól előkészített talajba, augusztus végén, szeptember elején földbe kerüljön a mag. ez esetben a fagyok előtt megerősödik a növény és még az ősszel 6-8 levelet hajt. a fertődiek szerint ahány levelet hoz ősszel a repce, annyi mázsa maggal fizet a nyáron. korai vetéssel tehát a jelenlegi maghozam megduplázzható./mti/

-. -

9.03/a

- 8 -

bb 10. strand és kádfürdő épül köröstarcsán

vid fm/tné vm fm

1963. március 19.

régi kívánságuk teljesül a köröstarcsaloknak: a községi tanács elhatározta, hogy uszómedencét és kádfürdőt építtet. erre a célra 1,800.000 forintot irányzott elő. a lakosság vállalta, hogy társadalmi munkával segíti majd az építkezést./mti/

-. -

bb 13. az idén befejezik a községek villamosítását hajdu-bihar megyében

vid te vm ki

1963. március 19.

hajdu-biharban nyirábrányban, fülöpön, nyiracsádon és nyirmártonfalván dolgoznak a villanyszerelő brigádok, s az idén befejezik a megye községeinek villamosítását. még ebben az évben három tanyaközpontban: folyás-tanyán, pródon és bodán is megkezdik a vezetékek építését./mti/

-. -

bb 15. 450.000 holdon alkalmazzák a vegyszeres gyomirtást az állami gazdaságok földjein

i so/tm vm ká.

1963. március 19.

az állami gazdaságokban az idén mintegy 450.000 holdon irtják vegszerrel a gyomokat. 130.000 holdon hungazint szórnak ki a kukoricaföldekre. ez a terület a múlt évihez képest mintegy 20.000 holddal kisebb, ami annak tudható be, hogy az 5 kilón felüli adagok három éven át hatnak, tehát az elmúlt évi kezelés utóhatására is számítani kell.

az őszi és tavaszi kalászosok a rét, a legelő és a rizsföldek dikonirtos gyomirtása több mint 300.000 holdra terjed ki. a vegyszerek nagyobb részét rs 09-es eszközhordozó traktorral szerelt permetezőberendezéssel és a hazai gyártmányu rapidtox 2-vel szórják ki. ezenkívül 8 brigádban 20 mezőgazdasági repülőgép is dolgozik az állami gazdaságokban, s ezek körzetében légi uton juttatják el a vegyszereket a kalászosokra, rétekre és rizsföldekre./mti/

-. -

9.09/a

- 9 -

bb 11. / „szilámi ikrek...folyt./-Lm

ugy látszik tehát, valami olyan öröklődő hajlam él bizonyos egyedekben, amely az utódokban vagy fejlődési rendellenességekre vagy daganatképződésre vezet, sőt ezek a következmények később egymásba is átfolyhatnak.

a régebbi külföldi megállapítások szerint tehát a mesterségesen kiváltott daganatok normalizálódását elősegíti a közvetlen közelben lejátszódó regenerálódás, az új magyar eredmények viszont arra mutatnak, hogy a daganatok „spontán” keletkezése valami idegrendszeri rendellenességgel függhet össze. önmagában véve természetesen egyik megállapítás sem jelenti az orvosi rákproblémák megoldását, márcsak a planáriák és az ember szervezete közötti óriási különbségek miatt sem, de mindenesetre közelebb visznek a daganatok fejlődéstörténetének és biológiájának megismeréséhez./mti/

-. -

bb 22. ahány levél annyi mázsa termés

vid j-Lm ká

1963. március 19.

a fertődi növénytermesztési és növénynemesítési kutató intézet tudományos munkatársai összehasonlító kísérletekben vizsgálják a különböző repcefajták télállóságát, termőképességét. az idején igen alkalmas volt annak megfigyelésére, hogy melyik fajta bírja legjobban a hideget. a külföldi fajtáknál is télállóbbnak bizonyult a köztermesztésben levő fertődi repce. a kutatók szerint maghozama is eléri bármelyik külföldi fajtáért, ha mégis panasz hangzik el az alacsony maghozam miatt, akkor a hiba nem a fajtában, hanem a termesztés agrotechnikájában van. eléggé elterjedt ugyanis hazánkban, hogy a repcét későn vetik, így ősszel nem tud megerősödni, és a zsenge növényt kifagyási veszély fenyegeti. a tanács: úgy válasszák meg a repce előveteményét, hogy jól előkészített talajba, augusztus végén, szeptember elején földbe kerüljön a mag. ez esetben a fagyok előtt megerősödik a növény és még az ősszel 6-8 levelet hajt. a fertődiek szerint ahány levelet hoz az ősszel a repce, annyi mázsa maggal fizet a nyáron. korai vetéssel tehát a jelenlegi maghozam megduplázzható./mti/

-. -

9.03/a

- 8 -

MA

bb 10. strand és kádfürdő épül köröstarcsán

vid fm/tné vm fm

1963. március 19.

régi kívánságuk teljesül a köröstarcsaloknak: a községi tanács elhatározta, hogy uszómedencét és kádfürdőt építtet. erre a célra 1,800.000 forintot irányzott elő. a lakosság vállalta, hogy társadalmi munkával segíti majd az építkezést./mti/

-. -

bb 13. az idén befejezik a községek villamosítását hajdu-bihar megyében

vid te vm ki

1963. március 19.

hajdu-biharban nyirábrányban, fülöpön, nyiracsádon és nyirmártonfalván dolgoznak a villanyszerelő brigádok, s az idén befejezik a megye községeinek villamosítását. még ebben az évben három tanyaközpontban: folyás-tanyán, pródon és bodán is megkezdik a vezetékek építését./mti/

-. -

bb 15. 450.000 holdon alkalmazzák a vegyszeres gyomirtást az állami gazdaságok földjein

i so/tm vm ká.

1963. március 19.

az állami gazdaságokban az idén mintegy 450.000 holdon irtják vegszerrel a gyomokat. 130.000 holdon hungazint szórják ki a kukoricaföldekre. ez a terület a múlt évihez képest mintegy 20.000 holddal kisebb, ami annak tudható be, hogy az 5 kilón felüli adagok három éven át hatnak, tehát az elmúlt évi kezelés utóhatására is számítani kell.

az őszi és tavaszi kalászosok a rét, a legelő és a rizsföldek dikonirtos gyomirtása több mint 300.000 holdra terjed ki. a vegyszerek nagyobb részét rs 09-es eszközhordozó traktorra szerelt permetezőberendezéssel és a hazai gyártmányu rapidtox 2-vel szórják ki. ezenkívül 8 brigádban 20 mezőgazdasági repülőgép is dolgozik az állami gazdaságokban, s ezek körzetében légi uton juttatják el a vegyszereket a kalászosokra, rétekre és rizsföldekre./mti/

-. -

9.09/a

- 9 -

MA

bb 12. formatartó és műbőr kosztümök, jester öltönyök - „twist”,
nevű ruházati szakbolt a serdülőkoruaknak - amatőr gyermekdivat-
bemutató - a ruházati bolt vállalat tavaszi készülődése

1 kf/kf vm vg

1963.március 19.

a tél elmúlásának biztató jele, hogy a fővárosi kirakatok
„átöltöztek”, tavaszi jellegűt vettek fel. különösen szembe-
tűnő ez a ruházati boltokban.

a női divatban a tavaszi választék lényegesen nagyobb mint
az elmúlt évben. nagyobb mennyiségben jelentek meg a formatartó
eroán anyagból készült 550-610 forintos kosztümök, ugyancsak
ujdonság a szaküzletekben a gyíkmintás műbőr kosztüm és kulikabát.
a hagyományos tavaszi ruhadarab a ballonkabát, amelyből mintegy
30 000 került az üzletbe. különlegességként holland és norvég
ballon anyagból készült kabátok is kaphatók.

a férfiak öltözködése az elmúlt években sokat változott
az idén pedig már szinte a nőkével vetekszik divatjuk gazdagsága.
tavaszi ujdonságként az ugynevezett blázereket, a könnyű, puhaki-
dolgozású sportzakókat kapják a férfiak. a tavaszi-nyári öltözkö-
dés „sztárja”, a formatartó ugyancsak könnyű jester öltöny lesz.
ezeket műanyag tasakban, vállfával hozzák forgalomba.

a serdülő koruak és a kisebbek öltözködése is igen változatos.
a gyermek ballonok a legkülönbözőbb színekben, a felnőttekéhez
hasonló modern szabással készültek. az olcsó bakfis komplé, a
2-3 részes lányka szövetruha, a raglán és japán szabású fiuzakók
és mellényes öltönyök a legújabb divatnak felelnek meg.

a tavaszi esemény lesz a tolbuchin körút 11. szám alatt
áprilisban megnyíló serdülőkoruak ruha szaküzlete. a „twist”,
elnevezésű boltban a fiatalok megtalálhatják korosztályuk összes
divatujdonságát, köztük például a kockás és fekete nadrágot, a
trapéz alakú fiupantallót, az április végén forgalomba kerülő
„elnyúhetetlen”, fiu műbornadrágot. árusítják majd a sporthoz,
kiránduláshoz, motorozáshoz alkalmas nadrágszoknya-ruhát.

a ruházati bolt gyermek amatőr divatbemutatót is rendez.
az üzletekben minden gyermekruha vásárló - március 24-ig - neve-
zési lapot kap, amelyben bejelentheti részvételét a divatbemutatóra.
március 31-én az uránia moziban rendezik meg az esemény döntőjét,
amelyen minden gyermek a saját ruháját mutatja be. a korcsoporton-
kénti versenygyőzteseket a vállalat a ruha árának megfelelő vásár-
lási utalvánnyal jutalmazza./mti/

9.15/a

- 10 -

100

bb 16. véleménykutatás az „ásványok és kőzetek világa”, című
kiállításról

1 Lv/tm vm sr

1963.március 19.

a természettudományi múzeum munkatársai statisztikát készi-
tettek az „ásványok és kőzetek világa”, című kiállítás látó-
gatóinak véleményéről. az érdeklődők között több kérdést tartal-
mazó űrlapokat osztottak szét. a kitöltött több mint 400 kérdőív
adatait a napokban összesítették, s annak alapján megállapították,
hogy az egyes korcsoportok és foglalkozási ágak képviselői más-
más szempontból nézik meg a kiállítást. vannak, akik szórakozás-
ból, időtöltésből mennek a múzeumba. ezek általában 15-20 percet
töltenek a kiállító-teremben. a diákok és egyetemi hallgatók
iskolai tanulmányaikhoz keresnek szemléltetést és kiegészítést.
a munkások többsége elmélyülten tanulmányozza az ásványok és kő-
zetek „kialakulását”, a két utóbbi csoporthoz tartozók másfél-
kétórát is szemlélgetik a kiállított tárgyakat.

az egyes érdeklődési köröknek megfelelően más és más volt
a vélemény a kiállítás rendezéséről és a látottakról is. a több-
ség válasza abban megegyezett, hogy a kiállítást ismeretszerzés,
illetve ismeretbővítés céljából látogatta meg. számosan kifogá-
solták a gyenge világítást, továbbá az apróbetűs felirásokat,
valamint az egyes tárgyak elhelyezését.

a kiállítás rendezői a látogatók véleményét, a kérdésekre
adott válaszokat és észrevételeiket a jövőben figyelembe veszik.
a javaslatok alapján már a mostani kiállításon is bizonyos módosítá-
sokat eszközöltek a tárgyak elhelyezésében, valamint a technikai
berendezésben. a jövőben még inkább arra törekcsenek, hogy egy-egy
kiállítás minél több ténybeli ismeretanyagot szolgáltatson a látó-
gatóknak./mti/

- . -

bb 14. harmincezer husvéti bárány az állami gazdaságokból

1 so/tm vm ká

1963.március 19.

az állami gazdaságok az idén harmincezer husvéti bárányt
exportálnak. az értékesítésre kiválogatott 12-20 kilós tejeshárá-
nyok legnagyobb részét görögországba szállítják. kisebb mennyiség-
ben olaszországba és ausztriába is visznek belőlük./mti/

- . -

9.50/a

- 11 -

100

bb 17. muzeumba kerültek honvéd györgy békéscsabai portás - faragó népművész munkái

i vid fm vm fm

1963.március 19.

a békéscsabai munkácsy mihály muzeum képzőművészeti kiállításán többek között fából faragott portrék láthatók. alkotójuk honvéd györgy, a máv békéscsabai rakpartján lévő tűzép-telep portása. „karrierje„ másfél éve kezdődött. egy tréfa kapcsán kifaragta főnöke portréját, s azóta további jólsikerült munkái - mint népművészeti alkotások - már a muzeumba is bekerültek. /mtl/

- . -

bb 18. debreceni és rostocki klinikai dolgozók csereüdültetése

i vid fm vm fm

1963.március 19.

a debreceni orvostudományi egyetem évek óta kapcsolatot tart a rostocki egyetem orvostudományi karával és annak klinikájával. a napokban debrecenben járt a rostocki klinika szakszervezeti bizottságának küldöttsége. megállapodás jött létre debreceni és rostocki klinikai ápolónők és fizikai dolgozók idei csereüdültetéséről. /mtl/

- . -

bb 25. pedagógus kisz-szervezet nyiregyházán

vid fm/tné vm fm

1963.március 19.

a városi kisz-bizottság kezdeményezésére fiatal pedagógusokból negyven tagu kisz-alapszervezet alakult nyiregyházán. a városi bizottságot ugyanis mind több fiatal értelmiségi kereste fel azzal a kéréssel, hogy az iskolában megszerzett kisz-tagságát szeretné továbbra is fenntartani, új munkahelyén azonban nem működik ifjúsági szervezet. a kisz-szervezet létrehozása lehetővé teszi egy másik közös kívánság megvalósítását is, hogy a városban elszórtan dolgozó értelmiségi fiatalok megismerkedhessenek egymással. ezért az új szervezetben szívesen fogadják az orvosokat, mezőgazdászokat, a mérnököket és más területen dolgozó értelmiségieket is.

/folyt.köv./

9.55/a

- 12 -

M

/bb 25. pedagógus.....1.folyt./vm

a vezetőség gazdag munkaprogramot állított össze. többek között tudományos előadásokkal, klubfoglalkozásokkal, közös mozi-, színház-, muzeum-látogatásokkal, kirándulásokkal kívánják színessé, tartalmassá és hangulatosabbá tenni a szervezet életét. /mtl/

- . -

bb 19. a hajócsavarok és a kazánok gyártásának szakosításával évente két és félmillió forintot takarít meg a magyar hajó-és darugyár

i sl/tr vm vg

1963.március 19.

a hat hajóipari üzem összevonásának, a magyar hajó-és darugyár megalakításának első konkrét eredményei most bontakoznak ki. az üzemek egyesítése lehetővé tette a gyártás fokozatos szakosítását, az eddig elaprózott géppark koncentrációját. az eddigi három gyáregység helyett ezentúl csupán a daru gyáregység készíti a kazánokat, a másik két helyről ide szállítják a szükséges gépeket, s ezzel lényegesen növelik a kazángyártás termelékenységét. ez a szakosítás újabb beruházást nem igényel, sőt a három gyáregység egyesített gépparkjának egy része feleslegessé is válik, azt más üzemnek adhatják át.

a kazángyártás alól felszabaduló egyik részleg a karbantartó munkákra rendezkedik be, míg az óbudai gyáregység a kazángyártás helyett az összes többi gyáregységtől átveszi a hajócsavarok gyártását. a kazánok és a hajócsavarok gyártásának szakosításával évente több mint két és félmillió forintot takarít meg a magyar hajó-és darugyár. ezzel azonban még nem fejeződik be a munka észszerűbb megszervezése. a hajóarmatúrák gyártását néhány hónapon belül az óbudai gyáregységben szakosítják, míg a hajóipar teljes fogaskerék-szükségletét a darugyáregység elégíti majd ki. később a hajóbutorok és különféle fedélzeti gépek előállítását is egy-egy helyen összpontosítják. a magasabb szintű szervezethez várható eredménye forintban tulajdonképpen ki sem fejezhető, mert a szakosítás termelőterületeket és gépeket szabadít fel, s nem utolsó sorban elősegíti a műszaki fejlesztést, a minőség javítását is. /mtl/

- . -

10.00/a

- 13 -

M

bb 20. meggyorsul a távfűtőhálózat építése - a második öt éves
terv végére budapesten hat, vidéken több mint tíz erőmű lesz
alkalmas lakásfűtésre

1 szf/gk-lm vg

1963. március 19.

az erőművi távfűtés még a kezdetén tart nálunk, ez idő
szerint budapesten csupán a kelenföldi és a révész utcai, vidéken
pedig a dunaujvárosi erőmű ad lakásfűtési hőt, a többi fűtőerőmű
egyelőre kizárólag ipari üzemeket szolgál ki gőz- és melegviz-
energiával. a második öt éves tervek szakszámban meggyorsul
a lakástávfűtési program végrehajtása. az országos tervhivatal az
idei évtől kezdve külön beruházási keretet biztosít lakástávfűtésre
az országos energiagazdálkodási hatóságnak. a hőenergiagazdasági
és tervező vállalat most dolgozik a városok távfűtési hálózatának
tervein. a második öt éves tervek programja már véglegesen kialakult,
az egyes távvezetékek tervei is készülnek.

budapesten az idén megkezdik a kelenföldi hőerőmű távve-
zetéke második ágának építését a gellérthegy irányába, a 11.
kerület újabb lakásainak és a várnegyed új lakásainak fűtésére.
a kispesti fűtőerőmű jelenleg még csak üzemeknek ad hőenergiát,
de már épül a távvezeték, amelyre rákapcsolják a lakatos uti
lakótelep lakásait. a kőbányai fűtőerőmű az üllői uti új lakótelepet
látja el távfűtéssel, a kőbányai sörgyár erőművének bővítésével
pedig a harmat utcai telep mintegy 1100 lakását kapcsolják be a
melegvízfűtésbe. az angyalföldi fűtőerőmű a napokban megkezdte a
az üzempróbát, s az év végén előreláthatólag már fűti az árpád-
hídi lakótelepet, valamint a 13. kerület több más lakását.
ugyancsak a 13. kerületi új lakások és az ujlipótváros egy részének
távmelegellátását bővítik a révész utcai erőműből. ezt az erőművet
most összekapcsolják az angyalföldivel, s felváltva mindig aszerint
terhelik őket, amint a leggazdaságosabb. a révész utcai erőmű
távvezetékének fektetése megkezdődött az ujlipótváros irányába.
itt nemcsak a foghíjakon épült új lakásokba vezetik be a távfűtést,
hanem azokba a központi fűtőberendezéssel ellátott lakásokba is,
amelyek nem kapnak a margitszigeti melegvízből.

vidéken tiszaszederkényben, a tiszapalkonyai hőerőmű bővíté-
sével a második öt éves tervek végén kezdődik a távfűtés, pécssett
ugyancsak ebben az időszakban indul az erőművi táv-hőszolgáltatás.

győr új erőmű építésével, székesfehérvár, komló, kecskemét, debrecen,
salgótarján, tatabánya a helybeli erőmű átalakításával jut táv-
fűtéshez, kívülük kazincbarcika, ózd, nyíregyháza a közeli erőmű-
vekből kiépítendő távvezetékén kapja majd a korszerű lakásfűtést.
/mti/

10.08/a

--

- 14 -

KK

bb 21. semiramis függőkertjétől a modern kiskertekig - ez évben
megjelenik az első magyar kertészeti lexikon

1 tf/j vm ki

1963. március 19.

a kertészeti szakemberek, főiskolai kertész-hallgatók és
a virágkedvelő nagyközönség mind nagyobb érdeklődése önálló ker-
tészeti lexikon összeállítását tette szükségessé. a mezőgazdasági
könyvkiadó tájékoztatása szerint a készülő lexikon címszógyűjtését
1959. őszén kezdték meg. a munkában a kertészeti és szőlészeti
főiskola tanárai, kutató intézetek munkatársai és a legkiválóbb
gyakorlati szakemberek - mintegy háromszázan vettek részt. 25.000
címzót gyűjtöttek össze, amelyek az alaptudományokon - biológia,
botanika, kémia, meteorológia, stb. - a kertészet minden ágát
felölelik. részletesen ismerteti a lexikon a zöldség- és gyümölcs-
termesztés, a fűszertan, a szőlészeti és borászat, a
kertészeti technológia, a dísznövény-termesztés, a díszfákkal
és díszcserjékkel foglalkozó dendrológia, a gyógynövény-termesztés,
a növénynevelés és a korszerű növényvédelem legfontosabb tudni-
valóit. ezenkívül foglalkozik egyéb, a kertészettel összefüggő
szakterületekkel is, mint a kultúrtechnika, földmérés, öntözés,
kertészeti építészet, méhészet stb. a gyümölcs és dísznövény
rész nemcsak hazai, hanem általában közép-európában termesztendő
növényeket, sőt egyes trópusi növénykülönlegességeket is ismertet.
külön szakmatörténeti rész számol be a régi kertészeti létesítme-
nyekről, valamint jeles magyar kertészek életéről. a kertkultu-
ra fejlődését például semiramis függőkertjétől a mai családi házak
modern kiskertjeinek kialakulásáig feldolgozták. az érdekes, min-
den igényt kielégítő kertészeti lexikont 2000 ábrával, rajzzal
teszik szemléletessé, és csaknem 70 színes képpel illusztrálják.
a lexikon megjelenése ez év őszére várható./mti/

--

bb 33. teatüzhely mintapéldányai készültek el szarvason

vid te vm ki

1963. március 19.

a szarvasi vas-fémipari ktsz-ben bencsik gyula technikus
és balogh lászló üzemrészlegvezető közös tervezésüként sütésre-
főzésre és fűtésre egyaránt alkalmas csempés teatüzhely minta-
példányai készültek el. a tetszetős csempetüzhelyek gyártását
- többféle színben - a második félévben kezdik meg./mti/

--

10.10/a

- 15 -

KK

bb 23. tizenkét osztályos iskolát szerveznek borsod megye több községében

vid fm/tné vm fm

1963.március 19.

borsod megyében az általános iskolákat most végző fiatalok közül mintegy négyezren jelentkeztek gimnáziumokba és technikumokba. ez a nagyarányú beiskoláztatás nagy gondot és munkát jelent a tanács művelődési osztályának. bár encsen, edelényben és kazincbarcikán új gimnáziumok épülnek az iskolai férőhelyek száma még mindig kevés lesz. ezért a művelődési osztály elhatározta, hogy ormosbányán, putnokon, göncön, mezőcsáton, abaujszánton és tiszaszederkényben az új tanévre a meglévő általános iskolákat tizenkét osztályosra bővíti. ezeknek utolsó négy évfolyamán szakmai képzésben is részesítik azokat a tanulókat, akik az érettségien kívül szakmunkásvizsgát tesznek.

az új tanévben több helyen szerveznek „négy plusz kettő”, szakközépiskolákat. tokajban például szőlészeti és borászati, sárospatakon gyümölcsstermesztési és kertészeti, ózdon villanyszerelő szakközépiskolákban kezdik meg a tanítást. sárospatakon, sátoraljaujhelyen és ózdon két műszakban működnek majd a gimnáziumok./mti/

- . -

bb 27. újabb tíz bács megyei községben épül törpevizmű

vid te szf vm

1963.március 19.

bács megye tanácsa a második ötéves terv egyik fontos részfeladatának jelölte meg a kiskunsági és a bácskai falvak ivóvizellátásának továbbjavítását. a tervnek megfelelően ebben az évben is mintegy 23 millió forintot költenek erre a célra. az összegből az év végéig tíz községben befejezik, ötben pedig elkezdik törpevizmű építését. nyolc faluban mély ivókutat fúrnak. ezek képezik majd a következő években épülő újabb vízművek alapjait. az előirányzott összeget mintegy tízmillió forinttal növeli a megyeszerte alakuló községi vízműtársulások munkája. ezzel lehetővé válik, hogy a tervezett 33 kilométer főnyomóvezetéken kívül még körülbelül ötven kilométerrel bővítsék a falvak utcai vízvezetékhalóját. számos községben már elkészült a teljes vízművesítés terve./mti/

- . -

10.19/-a

- 16 -

PK

bb 24. szigetváron 350 házat tataroznak, szobrot állítanak zrinyinek - a szigetvári csata 400. évfordulójára készül a község

vid fm/tné vm fm

1963.március 19.

baranya megye legnagyobb községe, a 7.500 lakosu szigetvár már évek óta készül a szigetvári csata 400. évfordulójának 1966-ban történő megünneplésére. az idén 350 épületet tataroznak a községben. a jövő évben további 350 ház sortatarozását végzik el. a műemlékvédelmi felügyelőség az idén befejezi a várfalak és a vár területén lévő műemlék-épületek restaurálását. a falu központjában épült dzsámi rendbehozására az idén 300.000 forintot költenek.

rendezik, csinosítják a község belterületét. a vár környékén társadalmi munkával parkokat alakítanak ki, a községfejlesztési alapból folytatják a falut átszelő vizesárok lefedését, 3.5 millió forintot áldoznak az utak rendbehozására. négy millió forintos költséggel az idén elkészül a szélesvásznú filmszínház.

1964-ben zrinyi miklós költő halálának 300. évfordulóján szobrot állítanak a várvédő hős dédunokájának, akit egyik kezében karddal, a másikban könyvvel ábrázol majd derzsi gergely alkotása.

a törökverő zrinyi miklós hőstettének napját, szeptember 7-ét a tanács községi ünneppé nyilvánította, amelyen az idén egésznapos emlékműsort rendeznek./mti/

- . -

bb 28. az idén a december 4.drótművekben is megkezdik a hajdusági földgáz használatát

vid tr vm ki

1963.március 19.

a miskolci december 4. drótművekben az ipari kemencéket jelenleg generátorgázzal üzemeltetik, ami nagy mennyiségű barnaszén felhasználással jár. ezért az idén megkezdik a sokkal gazdaságosabb hajduszoboszlói földgáz használatát. a földgáz bevezetése viszonylag kevés költséggel megoldható, mert a miskolci gázművek a gyár közelében gázbontó és nyomásszabályozó telepet létesített. egy kemence átépítéséhez már hozzáfogtak. az átalakítással egyidejűleg lényegesen könnyítik a dolgozók munkáját is, mert a kemencék jelenlegi kézi szabályozását automatikus módon oldják meg.

a földgáztüzelés bevezetésével évente mintegy huszezer tonna barnaszén takarítanak meg./mti/

10.25/a

- 17 -

PK

bb 26. nyergesujfalum alakul ki a hazai műszálgyártás központja

vid tm vm ki

1963.március 19.

a nyergesujfalui magyar viscosagyár, amely a műszálon, illetve műroston kívül szívacsot, celofánt és sok más viscosa-alapu terméket gyárt, jelentősen fejlődik. itt alakul ki a hazai műszálgyártás központja és a vegyipar fejlődésének megfelelően - most már szintetikus szálát gyártó üzemeket építenek.

az első lépést az öt évvel ezelőtt épített danulonüzem jelentette. évi 330 tonna nyersanyag feldolgozására alkalmas berendezéseit a német demokratikus köztársaság szállította. az épületeket úgy tervezték, hogy később újabb gépek beállításával kétszeresére növelhessék a termelést. az üzem műszaki vezetőinek - a nehézipari minisztérium vegyipari főosztályával és a vegyiműveket tervező vállalattal közösen tett - javaslatára azonban nem kétszeresére, hanem hétszeresére növelik a termelést. a terv egy része már megvalósult. az idén négy és félszer annyi danulon műszálát gyártanak, mint az előző években. a nagy munkát jövőre befejezik és 1965-től már évi 2.300 tonna műszálát termelnek. a merész gondolat megvalósítása nagy megtakarítást jelent a népgazdaságnak. nemcsak újabb gyár építése, több berendezés vásárlása vált feleslegessé, hanem sokkal gazdaságosabban is dolgoznak. kedvezőbb a segédanyagok felhasználása és míg a termelés hétszeresére, a dolgozók létszáma csak két és félszeresére emelkedik. a danulonszál üzem fiatal kollektívája már olyan kiválóan elsajátította a hazánkban azelőtt ismeretlen technológiát, hogy a tervezettnél is jobb minőségű árut készítenek. a termékeket nemcsak a hazai feldolgozóipar kedvelte meg, hanem az idén már nyugati országokba is exportálnak.

nyergesujfalum ebben az évben újabb nagy üzem, a danulon műselyemgyár építését kezdik meg. a két danulongyár azonos alapanyaggal dolgozik majd, de gyártástechnológiájuk különböző lesz. míg a danulon műszál üzem termékeit a gyapju, pamut és más textilanyagok tartósságának növelésére használják, az új gyárban készülő műselymet a hurkoló és kötszőipar dolgozza fel a harisnyák, zoknik, fehérneműk, kötött áruk készítéséhez. az új üzem létesítésére 315 millió forintot fordítanak, berendezéseit nyugat-németországból rendelték meg. 1965 második felében kezdik meg a termelést és 1966-tól évi ezer tonna danulonselymet gyárt.

közben nyergesujfalum már készülnek a harmadik ötéves terv feladataira is.

/folyt.köv./

10.30/a

- 18 -

/bb 26. nyergesujfalum.....1.folyt./vm

rekonstruálják majd legrégibb üzemüket, a viscosagyárat, amely még 1966-ban is termelésük mennyiségének több mint felét adja. háromszorosára bővítik majd az idén épülő danulon műselyemgyárat és újabb, ugynevezett polipropilén üzemét létesítenek. a világszerte ismert szintetikus szálak közül ez a legnagyobb szakítószilárdságú, a legkopásállóbb és gyártási költsége a legkedvezőbb. nagy előnye még, hogy alapanyaga a danulonnal ellentétben nem szén, hanem ásványolaj.

az új létesítményeknél messzemenően hasznosítják a nemzetközi tapasztalatokat. egyaránt tanulmányozzák a népi demokratikus és a kapitalista országok szintetikus szál gyártását és a leggazdaságosabb, legtermelékenyebb technológiákra rendezkednek be./mti/

10.32/a

- 19 -

bb 29. baromfihibrid-üzem épül gödöllőn - hazai hibridekkel két-két és félszeresére növelhetők a tojáshozamok

1 cs/j-lm ká

1963. március 19.

régi probléma hazánkban az évenként megismétlődő tojáshiány. a legutóbb tett intézkedések - a nemesített hazai és a tiszta vérben tenyésztett külföldi fajták elterjesztése, valamint az ugynevezett tápos takarmányozás megszervezése - javítottak ugyan a helyzetben, de ahhoz, hogy a növekvő igényeket ki tudjuk elégíteni, még gyorsabban kell növelnünk a hozamokat. a probléma megoldását célozták a múlt évben, amikor chaver-hibrideket hoztak be külföldről. a másik törekvés az volt, hogy a huscsibe-nevelést gazdaságosabbá tegyék. erre a rendkívül gyors növekedésű lohmann hibrid bizonyult legalkalmasabbnak, amely a hazai és az egyéb ismert külföldi fajtáknál sokkal gyorsabban és kevesebb takarmánnyal éri el az ideális vágósúlyt.

eddig a hibrideket külföldről hozták be naposcsibe korban, ami eleve korlátokat szabott az elterjesztésüknek. a gödöllői kislállattenyésztési kutató intézet szakemberei most kidolgozták a tyuk-hibridizálás hazai programját. rimler károly, az intézet igazgatója tájékoztatásul elmondotta, hogy még az idén hozzáfognak egy nagy hibridüzem megépítéséhez és berendezéséhez: itt nagyüzemi méretekben tenyésztik majd a hibridizáláshoz szükséges, ugynevezett szülőpárokat. angliából és hollandiából kerekén 10 000 tiszta vérű tojó-, illetve hus-jellegű tenyészállatot hoznak be a következő hónapokban. a megépülő új üzemben 300 „elit-fülkét”, létesítenek, mindegyikben 10-12 tojót és egy kakast helyeznek el. a kutatók utódellenőrzéssel, főleg az utódok teljesítményének rendszeres mérésével szelektálják ki a legjobb egyedeket. a keresztezés külön 6 állami-gazdasági baromfitelepen történik majd, s a hibrid-tenyésztőjásokat innen szállítják a többi állami gazdaságba, illetve a tanácsi keltetőállomásokra.

a tyuk-hibridizálás gazdasági előnyeire jellemző például, hogy míg a kistenyésztők vegyes állományu tojó tyukjai országos átlagban 95-öt tojnak évente, s a legjobb tiszta vérű leghorn-tenyészetekben is csak 200 körüli átlagok alakulnak ki, a tojó típusu hibridek évi átlagos tojáshozama eléri vagy meghaladja a 240-et.

a tervek szerint a hazai tenyésztésű hibrideket elsősorban a jó tartási viszonyokkal rendelkező termelőszövetkezetek kapják meg, ahol a „hibridizálás”, maximálisan érvényesülhet. a kevésbé fejlett termelőszövetkezeti vagy állami gazdasági telepeken tiszta vérben tenyésztik tovább főleg a nemesített sárga-magyar és a hampshire-fajtát. ugyancsak a sárga-magyar fajtát ajánlják a háztáji gazdaságokba, mivel ez normális tartási és takarmányozási viszonyok mellett évente 160-180 tojás ad. a külterjes tartásra és a takarmány-, önellátásra, kialakított régi parlagi fajták - lassu fejlődésük és alacsony tojáshozamuk miatt - fokozatosan kiszorúlnak a kistenyésztetkekből is. /mti/

10.40/a

- 20 -

bb 30. intézkedések veszprém megye szövetkezeti gazdaságaiban a balesetek megelőzésére

vid j-lm ká

1963. március 19.

veszprém megye termelőszövetkezeteiben az elmúlt évben 776 üzemi baleset történt, ebből hét halálos kimenetű volt. a szakemberek megállapították, hogy az esetek zömében géphiba és a hozzá nem értés volt az ok. az új elektromos gépek, berendezések kezelésében járatlan tsz tagok sok esetben áramütést szenvedtek.

a veszprém megyei tanács és a szakszervezetek, okulva az elmúlt évi tapasztalatokból, a télen megkezdték a balesetvédelmi felelősök képzését. minden termelőszövetkezet elküldte egy tagját a járási központban szervezett tanfolyamra. a balesetek elkerülésére 130 szövetkezet egy-egy tagját kiképezték a villamos berendezések kezelésére is. ezenkívül minden szövetkezeti gazdaságban bevezették a reggeli gépszemléket. a mezőgazdasági munkák dandárján minden nap a kora reggeli órákban egy szerelő és a balesetvédelmi felelős ellenőrzi a kivonuló gépeket. /mti/

bb 31. kiállítják baján a kelebián talált ezüstkincset - keresik a 14. századbéli duna-tiszaközi ötvösműhely helyét

vid fm/tné-lm fm

1963. március 19.

kelebia határában tavaly ezüstkincset fordított ki a földből az eke. kőhegyi mihálynak, a bajai türr istván muzeum régészének irányításával nyomban megkezdték a lelet teljes feltárását. díszes csatok, gombok, gyűrűk, fülbevalók, karperecek kerültek felszínre. megállapították, hogy a lelet az anjou-korból származik és - a felirásokból következtetve - valamelyik páll bán nőtestvérének az ékszerei lehettek. a műkincsek restaurálását most fejezték be, s a tervek szerint még az idén kiállításra rendeznek belőlük a bajai muzeumban.

a baja-petőfi ásatások során ugyancsak a 14. századból való két női veretes bronz-öv került elő. mind ezekből a leletekből arra következtetnek a régészek, hogy a 14. században meglehetősen fejlett technikával dolgozó, nagyobb ötvösműhely működhetett a duna-tisza közén. ezzel kapcsolatban folytatják a kutatásokat. /mti/

10.45/a

- 21 -

Handwritten signature

bb 32. mintegy 29 000 Lepke nattán miklós kaposvári lakos gyűjteményében

1 vid fm/Lm fm

1963. március 19.

nattán miklós kaposvári lakos csaknem harminc esztendeje foglalkozik lepkegyűjtéssel, s valóságos tudósa ennek a „mesterség,-nek. mintegy 29 000 darabból álló gyűjteményében minden egyes példány mellett olvasható annak latin elnevezése, lelőhelye és a fogás időpontja. csupán az elmúlt évben kétezer darabbal gyarapodott az értékes gyűjtemény. tavaly ősszel például a magyarországon eddig még nem talált gyönyörű vörös-lilás, arany-szinezetű, délvidékről származó tengerparti lepkét, a „plusia calhidis,-t sikerült befognia. több mint ezer olyan különleges lepke van birtokában, amelyekkel - külföldi levelezőtársaitól nyert értesülései szerint - egész Európában egyedül ő büszkélkedhetik./mti/

--

bb 34. 100 hold szántó után 10 tonna hus

vid j Lm ká

1963. március 19.

sokat ígérő állattenyésztési, hizlalási és értékesítési tervet dolgoztak ki a zalaszentgróti járás termelőszövetkezetei. a múlt évi összesítés szerint a közös gazdaságok 67 mázsa húst értékesítettek minden 100 hold szántó után, 1963-ban pedig ennek csaknem kétszeresét, 102 mázsa sertés-, baromfi- és marhahúst kívánnak értékesíteni. fejlesztik a tehenészeteket is: tehenenként 400 literrel növelik a tejtermelést./mti/

--

bb 35. négy megye művészeinek közös antológiája

1 vid fm-Lm fm

1963. március 19.

győr-sopron, vas, veszprém és zala megye íróinak, képzőművészeinek, művészet- és irodalomtudományi szakíróinak műveit ismertető antológia közös megjelentetését határozta el a négy megye tanácsa. az „életünk,, című kiadvány első száma a napokban jelent meg./mti/

--

10.50/a

- 22 -

Handwritten signature

bb 36. színes, többszínű, szintetikus szálú és konfekcionált csipkefüggöny újdonságok

vid te-Lm ki

1963. március 19.

a fejlődő lakáskultúra követelményeivel igyekszik lépést tartani a győri gardénia csipkefüggöny gyár, modernebbé teszi termékeit és bővíti a választékot.

a tavalyi újdonságot, a színes csipkefüggőnyt az idén nagyobb mennyiségben gyártják. új mintákat is terveztek, s ezeket a napokban mutatták be a kereskedelemnek. szakitottak a hagyományos virágdiszkekkel és a mai ízlésnek megfelelő modern, vonalas mintájú függönyöket terveztek, amelyek megnyerték a kereskedelem szakembereinek a tetszését. a rendelések alapján a következő negyedévben megkezdik az újmintájú függönyanyagok nagybani gyártását. ezekkel részt vesz a gyár az év legszebb terméke pályázaton és a budapesti nemzetközi vásáron.

a halványkék, zöld, rózsaszín, sárga pasztellszínű csipkefüggönyök jól illenek a korszerű lakásba. a műszakiak most azon dolgoznak, hogy többszínű, lehetőleg négyszínű csipkefüggönyöket szövhessenek. ez nem könnyű feladat, mert a gépek átalakítására, technológiai változtatásokra van szükség, remélik azonban, hogy sikerül legyőzni a nehézségeket.

előreláthatóan az ősszel megjelennek a kereskedelemben a gyár szintetikus szálú, modern függönyei is.

még egy hasznos újítás bevezetésén dolgoznak a gyárban. a méterárun kívül méretre szabott, rojtokkal ellátott kész függönyöket bocsátanak kereskedelmi forgalomba, amivel mentesítik a háziasszonyokat a megvarrás gondjától. úgy tervezik, hogy már husvét-ra elkészítik az első konfekcionált csipkefüggönyöket./mti/

--

bb 37. falusi klubok versenye vas megyében

vid fm/tné-Lm fm

1963. március 19.

a celldömölki járás falvaiban versenyt intéztettek, a legszebb és legjobban működő klub, cím elnyeréséért. mintegy harminc klubot csinosítanak a járásbeli fiatalok és gazdag programot készítettek a tavaszi hónapokra. több klub tagsága részt vesz a fűst sándor kulturális szemlén./mti/

--

10.55/a

- 23 -

Handwritten signature

bb 38. olcsóbb lett a levesbevaló gyökérzöldség

i nj/-lm ká

1963. március 19.

a nagyvásártelre kedden 9 vagon és 34 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 4 vagon különféle zöldség, 2 vagon tojás és 3 vagon vágott baromfi. tehergépkocsival nagyobb mennyiségű Levesbevaló zöldség érkezett.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának legújabb fogyasztói árjegyzéke szerint a Levesbevaló zöldség eddigi kilónkénti 4.80 forintos árát 4.40 forintra szállították le. a sárgarépat kilónként 2.80, a gumós zellert 5.40, a fejeskáposztát 2.80, a piroskáposztát, a karalábét és a kelkáposztát 3 forintért hozták forgalomba. /mti/

bb 39. száztíz exporttermék kiállítása az okisz bemutató termében

t sz/tr-lm vg

1963. március 19.

kedden az okisz népköztársaság uti bemutató termében exportra szánt gépek, műszerek kiállítása nyílt meg. a budapesti műszer és gépipari kizsöv tagszövetkezetek exportképes gyártmányai közül 110 konstrukciót mutatnak be.

a kiállítás megnyitóján békés miklós, a kizsöv elnöke elmondta, hogy a budapesti műszer- és gépipari kizsöv-höz tartozó kizsövek ezévbén egymillió forint értékű terméket állítanak elő, s egyharmadrészét a külkereskedelemnek adják át. az exportot 1959 óta megháromszorozták. helyszüke miatt főként műszereket hoztak a bemutatóra, a nagyobb gépeket pedig majd a budapesti nemzetközi vásáron állítják ki. a kiállított termékek közül a zenegép angol, az ipari röntgen indiai, a miniatűr motorok pedig francia és nyugatnémet megrendelésre készültek. a szovjetunió számára gyártják a vasúti eszpresszógépeket. bemutatnak ezenkívül sokféle új orvosi műszert, laboratóriumi berendezést, hűtő-technikai felszerelést és műszert, és különböző háztartási, valamint camping kávéfőzőt. nagy érdeklődésre tart számot a kiállításon is működő ipari televíziós-lánc.

a március 31-ig nyitvatartó kiállításon a külkereskedelem képviselői számára ugynevezett szakmai napokat, bemutatókat rendeznek. /mti/

12.37/a

- 24 -

bb 40. a szegedi tanács szovjetunióbéli utazásra küldi a helyiipari üzemek legjobb szocialista brigádját

vid te-lm ki

1963. március 19.

a szegedi tanács végrehajtóbizottságának keddi ülésén többek között megvitatták a helyiipari üzemekben folyó munkaverseny eredményességét. megállapították, hogy egyre több brigád határozza el a szocialista cím megszerzését és már mintegy félszáz brigád birtokosa a megtisztelő címnek. tavaly a legkiválóbb eredményt a szegedi ecsetgyár petőfiről elnevezett szocialista brigádja érte el. ez a brigád jutalmul, a tanács költségén, szovjetunióbéli társasutazáson vehet részt. az ingatlankezelő vállalat második helyezést elért építőbrigádjának csehszlovákiai társasutazását ugyancsak anyagilag támogatja a tanács. /mti/

--

bb 42. pályázat gyermekjátékok tervezésére

i zs/tr-lm vg

1963. március 19.

az okisz és az iparművészeti tanács nyilvános pályázatot hirdet olyan újszerű gyermekjátékok kialakítására, amelyek a fiatalok esztétikai nevelését szolgálják, egyben kézügyességüket, képzelő- és alkotótehetségüket fejlesztik. a pályaművek benyújtásának határideje 1963 április 30-á. a pályázattal kapcsolatos felvilágosítást az iparművészeti tanács titkársága ad, telefon: 112-489. a legjobb 24 pályaművet 3 000-2 000 - 1 500 forintos díjjal jutalmazzák. /mti/

--

14.40/a

- 25 -

pk

pk

bb 41. időjárásjelentés

hmé vm

1963. március 19.

a meteorológiai intézet jelenti március 19-én, kedden délután 12 órakor:

kissé javul az idő

európa délnyugati és északkeleti részei között továbbra is nagy a hőmérsékleti ellentét. a kárpát-medence térségében elsősorban az alsó légréteg napok óta hidegebb, mint ami az évszaknak megfelelő lenne. közép-európa fölött élénk nyugati szelek fujnak, ami a pillanatnyi hőmérsékletelosztás mellett ebben a légterben lassu melegedéssel jár.

hazánkban tegnap az ország középső vidékein borult, máshol csak felhős, az évszakhoz képest hűvös idő volt. éjjel teljesen beborult az ég és délnyugaton eső, északkeleten havazás kezdődött. a 24 óra alatt lehullott csapadék pécs, baja, mohács vidékén 2-5 mm volt, máshol ennél kevesebb esett, sőt a délkeleti megyékben egyáltalán nem is volt csapadék. a hőmérséklet tegnap napközben általában 4-9, a délnyugati határmegyékben 10-12, viszont az északi hegyvidéken csupán 0-plusz 4 fokig emelkedett. ma hajnalra nyugaton 0-plusz 3, keleten 0-minusz 3 fokig hült le a levegő. ma délelőtt délnyugaton enyhe, esős idő volt, északkeleten 0 fokhoz közeli hőmérsékletek mellett több helyen havazott.

budapesten hétfőn délelőtt a hőmérséklet napi középértéke 1.7 fok volt, a sokévi átlagnál 4.6 fokkal alacsonyabb.

budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, nem változik.

várható időjárás szerdán estig: ma borult idő, sokhelyen eső, északkeleten helyenként havazás. holnap: már csak néhány helyen eső, és főleg az ország nyugati felében néhány órás napsütés. a dunántulon kissé megélénkülő északnyugati szél. az éjszakai fagyok mindenütt megszűnnek. a nappali felmelegedés északon fokozódik, máshol alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0-plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 7-10 fok között. a duna vízállása kedden reggel budapestnél: 505 cm./mti/

15.00/n

-26-

bb.43. az eddigi legnagyobb méretű traktorosvizsga baranyában

vid j cs ká

1963. március 19.

baranya megye valamennyi járásában megindultak a szántó- és vető-traktorok. egyelőre ugyan csak a lánctalpas erőgépek tudnak dolgozni, azok viszont mind kettős műszakban üzemelnek. a következő napok során munkába állhatnak már a gumikerekes és a körmös traktorok is. az idei tavaszon meglehetősen nagy munkatorlódásra számítanak a szakemberek, és ez szükségessé teszi, hogy az erőgépek zöme kettős műszakban dolgozzék. a korán beköszöntött tél miatt például most kell mintegy 80.000 hold ösztrólymaradt szántást pótolni. majdnem 10.000 holdat nem tudtak öszszel bevetni, és ezen a területen is most kell földbe tenni a magot.

az elmúlt hónapokban minden baranyai gép és gépjavitó állomáson traktorosképző tanfolyamot szerveztek, amelynek befejeztével - ezekben a napokban - több mint félezer fiatalember vizsgázik. még egyetlen évben sem képezték ki ennyi traktorvezetőt. baranyában. az új erőgépvezetők háromnegyed része a termelőszövetkezetekhez kerül, amelyek a napokban újabb 135 gépállomási traktort vesznek át, és az év folyamán további 100 új traktort kapnak. mágoacson, villányban, sellyén és vajszlón már lezajlottak a vizsgák, s a szakemberek véleménye szerint a 12 hetes tanfolyamon alaposan elsajátították a fiatalok az erő- és munkagépek kezelését. március végen és április elején már gépre is ülnek az újdonsült traktorosok, s zömmel a második műszakban dolgoznak majd. / mti/

-.-

bb.44. újabb 58.000 holdról vonult le a víz - megindult a felsőtiszai nagy jégtörő - visszatértek budapestre a jégtörő hajók -

ő sb-hbj/tm cs vj

1963. március 19.

a duna magyar szakaszán apad a víz, csupán az osztrák és a csehszlovák részeken emelkedett néhány centiméterrel a vízállás. a jégtörő hajók már teljesítették feladatukat és hétfő estére visszatértek budapesti állomáshelyükre, hogy megkezdjék békés munkájukat, a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat uszályainak vonatását. a tiszta alsó szakaszán kisebb árhullám vonul le. / folyt .kcv.

le

15.50/n

-27-

bb.44. újabb 58.000 1. folyt/cs

a honvédség robbantásokkal, a vízügyi szervek pedig kis jégtörő-hajóval bontották a folyó felső szakaszán a tiszta nagyfalu mellett kialakult jégtorlaszt. a víz kedden délelőtt a hullámtéren át elfolyt a torlasz mellett és oldalról is feszegette. a délutáni jelentések szerint eddig már sikerült megbontani és utnak indítani az egész jégthalmazt.

a dunántúlon a síó, a nádor és malom-csatorna, valamint a sárvíz-csatorna még mindig sok vizet kap, a bakony és a vértés délnyugati vízgyűjtő területéről, meg a kapostól.

a községek belterületeit nem veszélyezteti a víz, de a halgazdaságoknak sok kellemetlenséget okoz. a síó és a csatornák felső szakaszán azonban megkezdődött az apadás, amelyhez az is hozzájárult, hogy a síófoki zsilipet lezárták és a balatonból nem kap utánpótlást a folyó. a nagyon vastag hótakaróból is már csak kisebb hófoltok maradtak ezen a vidéken, így nemsokára a síó és a csatornák alsó szakaszán is csökken majd a vízállás.

az árterületekre kilépett patakok és folyók felső szakaszain a víz megkezdte visszavonulását, visszahudódik a mederbe. apad a belvíz is a mélyenfekvő és lapályos területeken. a vízügyi igazgatóságok másodpercenként mintegy 300 köbméter vizet szivattatásával siettetik az apadást. szolnok és debrecen környékén egy nap alatt több mint 20.000 holdról, országosan pedig hetfő óta összesen 58.000 holdról vezették le a vizet. az utóbbi három nap alatt így 577.000 -ról 364.000 holdra csökkent a vízzel elárasztott terület. a z utóbbi napokban lehullott csapadék még nem jelentett nehézséget a belvíz elvezetésében, s a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint szerdán már felszakadozik a felhőzet.

a kpm utügyi osztályán megállapították, hogy az ország szinte valamennyi útján, különösen nagymértékben győr-sopron, vas, veszprém, zala, szolnok megyékben valamivel kisebb mértékben borsod, heves és pest megyékben igen sok helyen megrongálódott a burkolat. a rongálódások száma olyan nagy, hogy a közúti igazgatóságok telephelyein „elfogytak”, a sebességkorlátozást előíró táblák, „sürgősen új táblákat, pótlást kell beszerezni. az előjelek szerint a burkolat-rongálódások száma még tovább növekszik, mert az egyhüléssel egyidejűleg az eddignél is jobban „mozog”, az út és tördeli a betont, az aszfaltot. a becslések szerint a tél, az olvadás és az ár mintegy 210 millió forint kárt okozott az utakban és hidakban.
/ folyt.köv./

15.56/n

-28-

bb.44. újabb 58.000 2. folyt/cs

a helyreállításához körülbelül 40.000-42.000 vagon utépitő anyagot, zömmel követ, közusalékot, kavicsot, a talajréteg cseréjéhez salakot - igényel az utépités. természetesen nagy mennyiségben lesz szükség betonra és bitumenre is. először a megrongálódott hidakat hozzák rendbe, azt követően folyamatosan a töltésszakadásokat, átvágásokat. a kpm utügyi osztálya szeretné elérni, hogy április második felében már minden ut biztonságosan járható legyen, az aszfaltburkolatokon keletkezett „pupok”, eltüntetésére azonban hónapokat vesz még igénybe./mti/

bb 45. komárom megye árvízsujtotta községeiben már visszaköltözik a lakosság otthonaiba

ő vid/te/m/ki

1963. március 19.

a komárom megyei ács községben a conco és a szikes patak vize már visszatért medrébe. az egészségügyi szervek gondosan felülvizsgálták az előtött lakótelepeket, fertőtlenítették a kutakat és a kiköltöztetett hatven családból keddig ötven már visszatért otthonába. husz ház lakhatatlanná vált, ezek lebontását megkezdték. a községi tanácsülésen több határozatot hoztak a bajbajutottak segítésére. a községfejlesztési terveket úgy módosították, hogy kavicsot, fát elsősorban a kárt szenvedett családok kapnak. felmérték a bajbajutottak anyagi helyzetét és azt, hány családtagra számíthatnak az újjáépítésnél. ennek alapján szervezik a társadalmi munkát. a tanácsstagok például egy idős, egyedülálló asszony házának felépítését vállalták. társadalmi munkával segítenek bajbajutott társaiknak az egyetértés termelészövetkezet tagjai, a cukorgyáriak, a földművelésszövetkezet és a gépállomás dolgozói. a győri vagongyár munkásai, a községben lakó dolgozó társuk házáat építik fel.

esztergomban a duna-szigetről hétfőn levezették a belvizeket és kedden megkezdtek a kiköltöztetett családok, raktárak, üzemek visszatelepítését.

sátoraljaujhelyen az elmúlt héten 16 utcában 450 házat öntött el a víz. a bajbajutottak már az első percekben érezték a lakosság és a városi tanács segítségét. a kilakoltatott családok részére jól fűtött szállásokat biztosítottak. a városi tanács a károk felmérése során megállapította, hogy 10 ház teljesen, 9 pedig részben összedőlt és mintegy 40 olyan lakás van, amely erősen megrongálódott. a helyreállítási munkákat a tanács segítségével megkezdtek.
/mti/

16.35/n

-29-

bb 46. átszaladt az uttesten, elütötte egy teherautó

i bc/gk/m/sr

1963. március 19.

a 18. kerületi gyömrői ut 89/b számú ház előtt figyelmen kívül hagyva az uttesten kári mátyásné 31 éves seprükötő, vecsési lakos. az yb 15-34 rendszámú tehergépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, aki súlyosan megsérült és kórházba került. a 9. kerületi ráday utca és erkel utca kereszteződésében katynya jános 25 éves orvostanhallgató szabálytalanul előzött el 91-13 rendszámú motorkerékpárjával, s összeütközött az fa 71-61 rendszámú tehergépkocsival. a motorkerékpáros súlyosan megsérült. kórházba szállították a mentők.

tóth béla 18 éves iparitanulót kerékpározás közben baleset érte a 3. kerületi szentendrei ut és keled ut kereszteződésében. nem adta meg az elsőbbséget az ya 52-95 rendszámú tehergépkocsinak, amely elütötte. a fiatalember könnyebben megsérült. kórházba szállították. /mti/

bb 49. megjutalmazták a borsodi szénbányászati trösztnél a legjobb kisz alapszervezeteket

vid/te/m/ki

1963. március 19.

miskolcon, a borsodi szénbányászati tröszt székházának nagy - termében kedden értekezleten beszéltek meg a tröszt bányauzemelénél működő kisz alapszervezetek vezetői, valamint a bányauzemek igazgatói és szakszervezeti képviselői a bányász kisz alapszervezetek múlt évi munkáját. az értékelés szerint a kisz alapszervezetek elsősorban a termelési tervek teljesítésében, a tagtoborzásban értek el jelentős eredményeket. megállapították azt is, hogy az eddiginél jobban be kell vonni az ifjú bányászokat a baleset elleni küzdelembe és nagyobb gondot kell fordítani a szállításnál foglalkoztatott fiatalok szakmai ismereteinek gyarapítására, a vándortanuló iskolát végzett szakmunkások továbbképzésére.

az értekezleten osztották ki a jutalmakat. az első díjat a diósgyőri márti bányai kisz alapszervezet nyerte el, ahol a bányában dolgozó fiatalok 90 százaléka kisz-tag, 6 ifjúsági brigádban dolgoznak, s az elmúlt évben csaknem 70.000 forint értékű megtakarítást értek el. jutalmul hatezer forintot kaptak, amelyet a kisz-klub fejlesztésére fordítanak. ezenkívül még több alapszervezetet jutalmaztak összesen 25.000 forinttal és oklevelekkel. /mti/

16.50/n

-30-

le

bb.47. nappali tagozaton is megkezdte a tanítást a bajai felsőfoku vizsgadalkodási technikum - a középiskolákhoz március 25.-ig és a technikumba május 15.-ig kell eljuttatni a felvételi kérelmeket

k/sb/n/vg

1963. március 19.

a bajai felsőfoku vizsgadalkodási technikum szeptemberben nappali tagozaton is megkezdte a tanítást. felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó évfolyamát végző tanulói, valamint azok az érettségivel, vagy szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező dolgozók, akik a 30 éves életkort még nem érték el. a felvételi kérelmet annak a középiskolának az igazgatójához kell benyújtani, amelyben a tanuló érettségizett. a munkaviszonyban álló fiataloknak a munkáltató írásos véleményét is mellékelni kell kérelmükhöz. a három éve, vagy régebben érettségizettek, vagy szakmunkások közvetlenül a technikum igazgatójának küldhetik el irataikat, melyhez csatolni kell az érettségi bizonyítványt és a munkaadó javaslatát. a középiskolák március 25.-ig, a technikum pedig május 15.-ig fogadja el a felvételi kérelmeket. a technikum írásban értesíti a jelentkezőket a felvételi vizsga helyéről és időpontjáról. matematika, fizika, és rajztan tárgyból kell felvételi vizsgát tenni, s a megfelelő eredménnyel végzett pályázók közül előnyben részesítik azokat, akik egy, vagy több éve munkaviszonyban állnak. /mti/

bb. 48. csaknem minden folyó és patak vize apad - jelenti az országos vízügyi főigazgatóság

i sb/n/vg

1963. március 19.

az országos vízügyi főigazgatóság keddi esti jelentése szerint a tiszta és a sió középső szakaszának kivételével általában mindenütt apad a patakok és a folyók vize. ez jelentősen segíti a védekezési munkálatokat a zagyva, a rába, a marcal, a sió és a sárvíz mentén. a rába-marcal közén megkezdődött a víz visszafolyása a mederbe. a tiszán kedden megbontották a tiszanyagfalui jégtorlaszt és jégtörő hajó segíti a feldarabolt jég levonulását. a duna magyar szakaszán tovább apad a folyó, budapestnél kedden délben 505 centiméter volt a vízállás. a belvíz és az áradás okozta elöntések gyorsütemű levezetése és áttemelése eredményeként az elöntött terület mintegy 360.000 holdra csökkent, s ennek mindössze egyharmada szántó. /mti/

le

16.50/n

-31-

bb 50. a belkereskedelmi miniszter a somogy megyei tanács ülésén

1 kf/kf/m/vg

1963. március 19.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága kaposvárott kedden ülést tartott, amelyen résztvett tausz jános belkereskedelmi miniszter is. az ülésen megtárgyalták somogy megye kereskedelmi helyzetét, a megyei kereskedelem hálózatfejlesztésének és áruforgalmának további javítása érdekében hozott határozatokat. /mti/

...-

bb 51. kulturális kérdésekről tárgyalt a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/tr/m/fm

1963. március 19.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden többek között kulturális kérdésekről tárgyalt. megállapították, hogy már valamennyi falusi könyvtár kezelését átvették a helyi tanácsok. ennek eredményeként a községfejlesztési alapból az idén már mindenütt jelentős összegeket költenek a falusi könyvtárak fejlesztésére. a megye legtöbb termelőségvetkezete a szociális és kulturális alapból ugyancsak több ezer forintot ad erre a célra. mintegy százezer forinttal járulnak hozzá a könyvek vásárlásához a földművelőszövetkezetek is.

1960 óta az ezer lakosra jutó könyvállomány hétszázhuszról nyolcszázhetven kötetre emelkedett a megyében. tíz állami gazdaságban, illetve termelőszövetkezetben a közelmúltban mezőgazdasági szakkönyvtárakat is létrehoztak. növeli az irodalom iránti érdeklődést, hogy a helybeli írók és költők rendszeres látogatói a falvaknak. 1962-ben mintegy száz író-olvasó találkozón vettek részt, és több száz könyvtárban ismertették az újonnan megjelent műveket. mindez hozzájárult ahhoz, hogy a lakosság közül is mind többen rendeznek be maguknak kis házikönyvtárat. a megyében évente mintegy tízmillió forintot költenek könyvvásárlásra. /mti/

...-

17.03/n

-32-

le

bb 52. megyei képviselőcsoportok alakuló ülése

ö /vid/fm/m/fm

1963. március 19.

kedden tartotta alakuló ülését az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja. mokri pál elnökletével megvitatták a képviselők soronkövetkező feladatait.

ezen a napon ülésezett először a somogy megyei képviselőcsoport is. az alakuló ülésen a csoport vezetőjének bográr józsefet, a balatonöszödi vörös csillag tsz elnökét választották meg. /mti/

...-

bb 53. falusi fiatalok megyei aktivaértekezlete nyiregyházán

vid/gg/m/fm

1963. március 19.

mintegy háromszáz falusi fiatal részvételével megyei aktivaértekezletet tartottak kedden nyiregyházán. a tanácskozáson résztvett orosz ferenc, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság titkára is. diczkó józsef megyei kisz-titkár beszámolója alapján a falusi fiatalok helyzetéről tárgyaltak. megállapították, hogy az „ifjúság a szocializmusért”, mozgalomban mintegy negyven ezer fiatal tett eleget a munkával kapcsolatos követelménynek. a helyi jellegű versenyekben tizenháromezren vesznek részt. negyvenhárom brigád tűzte ki célul a szocialista cím elnyerését.

az előzetes felmérések szerint a termelőszövetkezeti közös munkában körülbelül negyven-negyvenöt ezer fiatal részvételére számítanak. a kisz-szervezetek elhatározták, hogy az idén a közös gazdaságoknak hatvan százalékában létrehozzák az ifjúsági brigádot, vagy munkacsapatot. kisz-megbízatként háromszáz ifju dolgozik majd az állattenyésztésben. bekapcsolódnak a termelési mozgalmakba, segítik a gyümölcsstelepitést, az öntözéses gazdálkodás kiszélesítését, a zöldségtermesztést. /mti/

...-

17.22/n

-33-

le

bb 54. j.c.trewin előadása a pen clubban

gk/m/sr

1963. március 19.

J.C. Trewin, a neves angol szinkritikus kedden előadást tartott a magyar pen clubban. a mai angol kritika helyzete címmel. az érdeklődéssel kísért előadást baráti beszélgetés követte. /mti/

bb 55. vigyázatlan meős súlyos szerencsétlensége

m/sr

1963. március 19.

a csepel vas- és fémművek könnyűhengeres épületének ajtajához, rakodás végett beállt az fc 07-77 rendszámu öttonnás tehergépkocsi, amelytől körülbelül tíz méter távolságra - szabad utra várva - megállt kiss jános villamostargonca-vezető targoncájával. ferenczi józsef 26 éves meős közben megkérte kisst, hogy a targoncát vezethesse, s azt teljes sebességre kapcsolva a tehergépkocsi hátsó részének rohant. ferenczi józsefet a mentők súlyos, életveszélyes állapotban kórházba szállították. az eddigi vizsgálat szerint a balesetet részben maga a sérült okolható, részben kiss jános targoncavezető, aki a vezetésben járatlan ferenczinek átadta a targoncát. /mti/

bb 56. magyar egyetemisták tiltakozása az iraki terror ellen

i zs/tr/m/sr

1963. március 19.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem, az orvostudományi egyetem, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem, az ötvös loránd tudományegyetem, a képzőművészeti, valamint a színház- és filmművészeti főiskola hallgatói levelet küldtek abdel szalem aref marsallnak, az iraki köztársaság elnökének.

„elítéljük a véres terrort - írják levelükben - amely hazafiak, demokraták és kommunisták ellen folyik irakban és erélyesen tiltakozunk ellene. történelmi felelősség hárul önre e miatt. követeljük a vérfürdő megszüntetését,,.

a tiltakozó levelet a hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjasokon kívül több mint tizezer magyar egyetemista írta alá. /mti/

18.33/n

-34-

le

bb 57, dobi istván távirata a tunéziai köztársaság elnökéhez

gk/m/sr

1963. március 19.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a tunéziai köztársaság függetlensége kikiáltásának évfordulója alkalmából táviratban üdvözölte habib burgiba köztársasági elnököt. /mti/

bb.58. időjárásjelentés

n/la

1963. március 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 19-én, kedden 19 órakor:

kissé javul az idő

várható időjárás szerda estig: lassan felszakadozó felhőzet, néhány helyen eső, főként az ország nyugati felében néhányórás napsütés. kissé megélénkülő szél. a nappali felmelegedés északon fokozódik, máshol alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 7-10 fok között./mti/

..-

le

19.30/n

-35-

mti hivatalos közlemények
1963. március 20.

bb. 66. a minisztertanács ülése

rj/la

1963. március 20.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács szerdán ülést tartott. a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelméről szóló törvény végrehajtásának vizsgálatáról. a kormány a jelentést megvitatta és határozatokat hozott.

az országos vízügyi főigazgatóság vezetője jelentést tett a kormánynak az árvizek és belvizek helyzetéről és a keletkezett károkról.

a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány rendeletet hozott a vasuti szabálysértésekről.

az építésügyi miniszter bejelentette, hogy szerdán - 12 nappal a tervezett határidő előtt - üzembehelyezték a dunai cement- és mészmű első kemence-egységét. a minisztertanács elismerését fejezte ki a mű létrehozásában résztvevő valamennyi vállalat és intézmény - köztük a német demokratikus köztársaság gyártó- és szerelő vállalatai - dolgozóinak; köszönetet mondott az építkezés patronálásáért a kommunista ifjusági szövetségnek és az építkezés előremozdításában résztvevő sok tízezer fiatalnak.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta./mti/

.-

21.15 rj

21.50 Zseli

-.1.-